

**«МИРАС» УНИВЕРСИТЕТИ
СТУДЕНТТЕРІНІҢ / МАГИСТРАНТТАРЫНЫҢ
АР-НАМЫС КОДЕКСІ**

Университеттің ҒЖ отырысында бекітілді
Хатлама № 2 «28» 08. 2020ж.
Утверждено на заседании УС Университета
Протокол № 2 от «28» 08. 2020г.

Шымкент 2020г.

Осы Ереже "Мирас" университетінің меншігі болып табылады және университеттің білім беру қызметінде ішкі пайдалануға арналған.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
2. ОСЫ КОДЕКСТЕ БЕКІТІЛГЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ/ МАГИСТРАНТТАРДЫҢ МОРАЛЬДЫҚ-ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРЫ МЕН МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАҒИДАЛАРЫНА СӘЙКЕСТІГІ.....	3
3. СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ ПЕН УНИВЕРСИТЕТ БАСШЫЛЫҒЫ АРАСЫНДАҒЫ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС	4
4. УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІ / МАГИСТРАНТТАРЫ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС	4
5. УНИВЕРСИТЕТТЕ ОҚИТЫН ӘРБІР СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ ҚҰҚЫЛЫ.....	4
6. УНИВЕРСИТЕТТЕ ОҚИТЫН ӘРБІР СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ МІНДЕТТІ	5
7. ҚОРЫТЫНДЫ.....	7

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Осы Кодекс Кредиттік оқыту технологиясы жағдайында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орындарында оқу процесінде студенттің/ магистранттың мінез-құлқына бірыңғай талаптарды белгілейді.

- 1.1 Студенттер мен магистранттар Мирас университетінің басты миссиясын қолдайды: «Сапалы өмір үшін қолжетімді білім»
- 1.2 Университеттің миссиясына сүйене отырып, студенттер / магистранттар өз алдына келесі міндеттерді қояды:
  - Сұранысқа ие маман болу;
  - Елдің мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты қатысу.
  - Университеттің беделін сақтау және арттыру.

2. ОСЫ КОДЕКСТЕ БЕКІТІЛГЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ/ МАГИСТРАНТТАРДЫҢ МОРАЛЬДЫҚ-ЭТИКАЛЫҚ НОРМАЛАРЫ МЕН МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАҒИДАЛАРЫНА СӘЙКЕСТІГІ

2.1 Өзара сыйластық. Студент/ магистрант профессор-оқытушылар құрамының, қызметкерлердің, басқа да студенттердің / магистранттардың өзара сыйайылығы мен Құрмет ережелерін сақтауы тиіс.

2.2 Адалдық. Оқу процесінің тәртібін мүлтіксіз сақтау. Міндетті оқу сабақтарына қатысу, Оқу жоспары мен білім беру бағдарламаларында көзделген тапсырмалардың барлық түрлерін белгіленген мерзімде орындау. Студент / магистрант оқуда жоғары нәтижелерге қол жеткізу үшін қолынан келгеннің бәрін жасауы тиіс.

2.3 Тәртіптілік. Студент / магистрант тәртіпті, ұқыпты киінген болуы тиіс. Университет студенттерінің/ магистранттарының бөтеннің мүлкін ұрлау, университетте мас күйде болу, спирттік ішімдіктерді ішу, ғимаратта, ғимаратқа кірер алдында темекі шегу сияқты әрекеттерге жол берілмейді. Оқу ғимараттарында қатты сөйлесуге, сабақ кезінде телефонмен сөйлесуге, шу шығаруға және оқу процесіне кедергі келтіретін басқа әрекеттерге тыйым салынады. Оқу сабақтары арасындағы үзілістерде студенттер / магистранттар осы үшін бөлінген орындарда демалады.

2.4 Ұқыптылық. Студенттер/ магистранттардың аудиторияға кіруі кестеде белгіленген уақытта жүзеге асырылады. Оқу сабақтары кезінде аудиторияға кіруге және шығуға болмайды.

2.5 Белсенділік. Студент / магистрант университеттің оқу, қоғамдық және спорттық өміріне белсенді қатысуы керек.

2.6 Үнемділік. Материалдық меншікке ұқыпты және ұқыпты қарауға: оқу корпустарының, зертханалардың, жатақханалардың ғимараттарына, жиһаздарына және басқа жабдықтарына зақым келтірмеуге, үстелдерде және басқа жерлерде жазулар жасамауға; Студент/ магистрант университеттің кітапхана қорын ұқыпты ұстауға міндетті.

2.7 Жауапкершілік. Университет ережелеріне сәйкес студент/ магистрант белгілі бір құқықтар мен міндеттерге ие, осы Кодекстің ережелері мен нормаларының сақталуына жеке жауап береді.

3. СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ ПЕН УНИВЕРСИТЕТ БАСШЫЛЫҒЫ АРАСЫНДАҒЫ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

3.1 Студент / магистрант белгіленген тәртіппен оқу және қоғамдық қызмет мәселелері бойынша басшылыққа жүгіне алады.

3.2 Студент / магистрант университет оқытушылары мен басшылығына қатысты этика мен әдептілік ережелерін сақтауы тиіс.

4. УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІ / МАГИСТРАНТТАРЫ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

4.1 Университет студенттері / магистранттары арасындағы қарым-қатынас сенім, ынтымақтастық, өзара түсіністік және өзара көмек қарым-қатынасы негізінде құрылады.

4.2 Студент / магистрант басқа студенттерге ескерту және әдепті болуы тиіс, студенттердің/ магистранттардың бір-бірімен әңгімелесуінде басқа студенттердің/магистранттардың кәсіби немесе адами қасиеттерін көпшілік алдында сынауға жол берілмейді.

4.3 Студент / магистрант білім беру процесі субъектілерінің барлық формалары мен сөздерінде кемсіту жағдайларына жол бермеуі тиіс.

5. УНИВЕРСИТЕТТЕ ОҚИТЫН ӘРБІР СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ ҚҰҚЫЛЫ

5.1 Мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарына сәйкес білім алу;

5.2 Жоғары оқу орнының кітапханаларын, ақпараттық қорларын, оқу, ғылыми, емдеу және басқа бөлімшелерінің қызметтерін тегін пайдалану құқығы;

- 5.3 Тәрбие жұмысы немесе студенттердің демалысы шеңберінде ЖОО-да ұйымдастырылатын іс-шараларға қатысу құқығы;
- 5.4 Моральдық немесе материалдық көтермелеу мен сыйақы алу, оның ішінде атаулы стипендияларға ұсыну (ЖОО Президентінің және т. б.);
- 5.5 Өзін азамат, жеке тұлға, білім беру процесінің субъектісі ретінде құрметтеу құқығы;
- 5.6 ЖОО-да оқытуды регламенттейтін заңнамалық актілер туралы хабардар ету, сондай-ақ жекелеген нормативтік-құқықтық ережелерді түсіндіру құқығы;
- 5.7 Кез-келген дәрежедегі білім беру процесіне қатысушылардың заңсыз әрекеттері жағдайында құқықтық (заңдық) қорғауды алу;
- 5.8 Университеттің Ғылыми кеңесінің құрамына сайлану құқығы, студенттік өзін-өзі басқару органдары;
- 5.9 Білім беру процесін, бос уақытты және тұрмысты жетілдіруге қатысу құқығы;
- 5.10 Оқу-тәрбие процесінде бұзушылық фактілері туралы ақпаратты беру кезінде құпиялылыққа (студенттің өтініші бойынша) құқық;
- 5.11 Жұмысқа орналастыру және еңбек нарығының қажеттіліктері туралы қолда бар ақпаратты алу құқығы;
- 5.12 Студенттік өзін-өзі басқару органдарын және студенттік қоғамдық ұйымдарды құру құқығы.

6. УНИВЕРСИТЕТТЕ ОҚИТЫН ӘРБІР СТУДЕНТ/ МАГИСТРАНТ МІНДЕТТІ

- 6.1 Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін білу және оларға құрметпен қарау;
- 6.2 Студент / магистранттың басты міндеті – оқуға жауапкершілікпен қарау;
- 6.3 Мирас университеті студентінің/ магистрантының Ар-намыс кодексін, оқу-тәрбие процесін регламенттейтін бұйрықтар мен басқа да нормативтік-құқықтық құжаттарды білу және сақтау;
- 6.4 Мінез-құлықта басқа адамдарға қатысты ықтимал кемсітушілік актілеріне, сондай-ақ біреулердің басқаларға күш көрсетуі немесе қауіп-қатеріне, бір-біріне дөрекі қарым-қатынас жасауға және қорлауға, басқалардың және ЖОО-ның мүлкін ұрлауға, агрессиялық немесе бұзақылық мінез-құлыққа (дөрекі мінез-құлық, айқайлау, түкіру, балағат сөздер және т. б.) жол бермеу;
- 6.5 Университетте бар әлеуметтік - мәдени және тұлғалық даму мүмкіндіктерін барынша пайдалану, қоғамдық өмірге белсенді қатысу;
- 6.6 Оқу тәртібін сақтау, сабаққа кешікпей қатысу;

6.7 ЖОО имиджін лайықты мінез-құлықпен, оқу және қоғамдық жетістіктермен нығайту;

6.8 Университет дәстүрлерін құрметтеу, оларды саналы түрде сақтау, ұқыпты сақтау және келесі ұрпаққа студенттер/ магистранттар беру;

6.9 Ұлттық алауыздықтың, экстремистік әсерлердің және адам құқықтарын бұзатын әрекеттердің көріністеріне жол бермеу;

6.10 Қылмыстық, әкімшілік және өзге де құқық бұзушылықтарға жол бермеу;

6.11 Салауатты өмір салтын ұстану.

6.12 Студент / магистранттың академиялық адалдығын сақтау-басқалардың зияткерлік еңбегіне құрметпен қарау, басқа біреудің зияткерлік меншігін беруден бас тарту, ресми сайтқа, ректордың блогына және басқа қызметтерге академиялық адалдықтың болжамды бұзушылықтары анықталған жағдайда хабарлау арқылы көрінетін білім алушылардың адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттар жиынтығы.

6.13 Академиялық адалдықтың барлық қағидаларын ұстану:

1) академиялық жұмыста адалдық пен өзара құрметтеуді қалыптастыратын негізгі институционалдық құндылық ретінде академиялық адалдықты қамтамасыз ету;

2) жоғары этикалық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған академиялық адалдықтың әділ және объективті қағидаларын бекіту; ;

3) басқа білім беру ұйымдарының верификацияланатын транскриптері негізінде білім алушының кредиттерін қайта есепке алудың нақты тетігі мен рәсімін айқындау арқылы білім алушының дәйекті және үздіксіз оқу траекториясын қамтамасыз ету;

4) академиялық мәдениетті қалыптастыруға ықпал ететін тәлімгер ретінде оқытушының өз білім алушыларына құрмет көрсетуі;

5) академиялық адалдықты ілгерілеткені және қорғағаны үшін білім беру процесіне қатысушыларды көтермелеу және ынталандыру;

6) оқытушының пәннің нақты саясатын, білім алушыдан күтілетін талаптарды анықтауы;

7) оқытушының білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың нақты параметрлерін айқындау;

8) академиялық адалдық қағидаттарын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шаралар қабылдау;

9) білім алушыларға білім беру, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсететін және академиялық адалдық көріністеріне жол бермеуге мүмкіндік беретін академиялық орта құру болып табылады.

6.13.1. Білім беру процесіне қатысушылардың міндеттері

Академиялық адалдық қағидаттарын сақтау үшін білім алушылар:

- зияткерлік меншікті пайдалануға қатысты негізгі қағидаттарды құрметтеуге және сақтауға міндетті.;
- этикалық стандарттарды қабылдауға және оларды қатаң сақтауға. Жұмыстың кез келген түрінде, ауызша және жазбаша түрде, білім алушылардың ағымдағы, аралық және қорытынды бағалауында Академиялық адалдық қағидаттарын сақтау;
- ұсынылған жұмыс Білім беру процесіне қатысушының жеке жұмысы екенін есте сақтау;
- басқа адамдардың шығармаларынан үзінділерді пайдалану кезінде біреудің сөзін дәйексөз ретінде беру әдісін қолданыңыз;
- зерттеу жұмысын, эссе, жазбаша тапсырмаларды жазу кезінде автор мен белгілі бір ойлар алынған жұмысты көрсететін ескертулерді қолданыңыз. Жұмыстың соңында барлық ақпараттық ресурстар көрсетілген библиография болуы керек. Сондай-ақ, ақпараттық көздер ұсынылған қосымшаны жасауға болады;
- өз курстастарына өз материалдарын, орындалған жұмыстарды, оларды жеке мақсатта пайдалану мақсатында ұсынуға жол берілмейді.;
- Академиялық адалдық көрсеткені үшін жауапкершілік туралы білу және білім алушыларға, ПОҚ пен қызметкерлерге осы қағидалар мен ҚР заңнамасы шеңберінде тәртіптік және қылмыстық сипаттағы жазалау шаралары қолданылатынына дайын болу.

7. Қорытынды

7.1 Студенттің/магистранттың Ар-намыс Кодексінің ережелері мен нормалары оқу нысанына қарамастан университеттің барлық студенттері мен магистранттарының қолдануы және сақтауы үшін міндетті. Олар республиканың мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты қатысуға қабілетті жоғары білікті мамандарды қалыптастыруға бағытталған.

7.2 Принциптері мен жеке жауапкершілігіне сәйкес, университет басшылығы осы Кодекстің нормаларын бұзған студент/ магистрант қатысты келесі жазаларды қолдануға құқылы:

- ескерту;
- алдын алу;
- университеттен шығару.